

Enhed
Handicap

Sagsnr.
2024 - 4693

Doknr.
5956690

Dato
14-03-2025

Høringsnotat – forslag til lov om ændring af lov om social service og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne)

Indholdsfortegnelse

1. Høringen	1
1.1. Høringsperiode.....	1
1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.	2
2. Høringssvarene	3
2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget	3
2.3. Målgruppe	5
2.4. Indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne	6
2.4.1. Minimumsbeløbet	6
2.4.2. Kompensationsydelse i form af et fast månedligt standardbeløb (gruppe I)	8
2.4.3. Kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter samt et standardbeløb på 500 kr. om måneden (gruppe II)	9
2.4.4. Positivlisten.....	11
2.4.5. Borgerens/familiens valg mellem afgørelse om hjælp i form af standardbeløbet (gruppe I) eller kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter (gruppe II)	13
2.5. Revurdering.....	14
2.6. Kravene til kommunalbestyrelsens sagsoplysning	15
2.7. Oversigt over vejledende gennemsnitsudgifter for gængse udgiftstyper	16
2.8. Forholdet til anden lovgivning	17
2.9. Kompensation for enkeltstående udgifter	17
2.10. Borgere over folkepensionsalderen	19
2.11. Ikrafttrædelse og overgangsordning	19
2.12. Evaluering	19
3. Ændringer i lovforslaget i forhold til høringsudkastet	20

1. Høringen

1.1. Høringsperiode

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service og barnets lov (Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse og indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne) har i perioden fra den 23. januar 2025 til den 21. februar

2025 (29 dage) været sendt i høring hos en række myndigheder, organisationer m.v.

Udkastet til lovforslag blev den 23. januar 2025 endvidere sendt til Folketingets Socialudvalg til orientering om høringen. Herudover blev udkastet til lovforslag offentliggjort på Høringsportalen den 23. januar 2025.

1.2. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Nedenfor følger en alfabetisk oversigt over hørte myndigheder og organisationer m.v. Ud for hver høringspart er det ved afkrydsning angivet, om der er modtaget høringssvar, og om høringsparten i givet fald har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Interessenter, som ikke er blandt myndigheder, organisationer m.v. på ministeriets høringsliste, men på egen foranledning har sendt bemærkninger til udkastet til lovforslag er i oversigten markeret med *.

Høringspart	Hørings-svar modtaget	Bemærkninger	Ingen bemærkninger
3F - Fagligt Fælles Forbund			
Advokatrådet	Nej		
Advokatsamfundet	Nej		
Ankestyrelsen	Ja	X	
Børne- og Kulturchefforeningen	Ja	X	
Børnerådet	Nej		
Børns Vilkår	Nej		
Dansk Arbejdsgiverforening	Nej		
Dansk Cøliaki Forening*	Ja	X	
Dansk Erhverv	Nej		
Dansk Industri	Nej		
Dansk Socialrådgiverforening	Ja	X	
Danske Handicaporganisationer (DH)	Ja	X	
Danske Regioner	Ja		X
Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet – DUKH	Nej		
Det Centrale Handicapråd	Nej		
Diabetesforeningen	Ja	X	
Esbjerg Kommune*	Ja	X	
FH – Fagbevægelsens Hovedorganisation	Nej		
FOA – Fag og Arbejde	Nej		
For Lige Vilkår	Nej		
Hjernebarnet	Nej		
HK Kommunal	Nej		
Institut for Menneskerettigheder	Ja	X	
KL	Ja	X	
Kristelig Arbejdsgiverforening	Nej		
Kristelig Fagbevægelse	Nej		
Landsorganisationen for Sociale Tilbud – LOS	Nej		
LEV*	Ja	X	
Lolland Kommune*	Ja	X	
Muskelsvindfonden*	Ja	X	
Red Barnet	Nej		
Rigsrevisionen	Ja		X

Sammenslutningen af Unge med Handicap	Ja	X	
Selveje Danmark	Nej		
Sjældne Diagnoser	Nej		
Socialchefforeningen	Nej		
Socialpædagogernes Landsforbund	Nej		
ULF – Udviklingshæmmedes Landsforbund	Nej		

I pkt. 2 gengives de væsentligste punkter i de indkomne høringssvar om udkastet til lovforslag. Social- og Boligministeriets bemærkninger til høringssvarene, herunder om der er foretaget ændringer i anledning af høringssvarene, er skrevet med kursiv.

Under pkt. 3 er det opsummeret, hvilke ændringer der er foretaget i forhold til det udkast, som har været i offentlig høring. Her omtales også ændringer, som ikke har baggrund i modtagne høringssvar, men er foretaget på Social- og Boligministeriets egen foranledning.

2. Høringssvarene

2.1. Generelle bemærkninger til lovforslaget

Børne- og Kulturchefforeningen anerkender intentionen i lovændringen og har desuden nogle konkrete bemærkninger, som gennemgås nedenfor.

Dansk Cøliaki Forening er kritisk over for forslaget, idet det ikke forholder sig til målgruppen for ydelsen. Derudover er foreningen kritisk over for minimumsgrænsen, idet udfordringen med det store ressourceforbrug i sagsbehandlingen ikke løses, ligesom flere vil falde ud af målgruppen. Herudover fremføres nogle konkrete bemærkninger, som gennemgås nedenfor.

Dansk Socialrådgiverforening bakker op om forenkling, men stiller sig tvivlende over for, om der reelt forenkles svarende til det forudsatte. Det vurderes, at der trods den administrative lettelse fortsat vil være en meget omfattende sagsbehandlingsopgave. Desuden påpeges en række uklarheder i lovforslaget, som gennemgås nedenfor.

Danske Handicaporganisationer er stærkt kritiske overfor lovforslaget. Reelt vil der være en lang række mennesker, der ryger ud af målgruppen for at kunne få dækket merudgifter. Derudover vil mange blive betydeligt underkompenseret, ligesom der vil blive lagt et større dokumentationskrav ud til borgerne. Det er grundlæggende problematisk for alle i målgruppen men også etisk problematisk, da det særligt går ud over ressourcetsvage borgere. Danske Handicaporganisationer opfordrer på den baggrund på det kraftigste til, at forslaget bliver trukket tilbage. Herudover fremføres en række konkrete bemærkninger, som gennemgås nedenfor.

Diabetesforeningen mener ikke, at lovforslaget løser de udfordringer som borgerne møder, og dermed heller ikke bidrager tilstrækkeligt til formålet om et enkelt og mere gennemskueligt system, øget retssikkerhed for borgerne og markant reduktion af kommunernes udgifter til administration. Herudover har forslaget store negative konsekvenser for blandt andet børnefamilier, som Diabetesforeningen ser meget alvorligt på. Diabetesforeningen bakker op om Danske Handicaporganisationers opfordring til, at lovforslaget bliver trukket tilbage. Diabetesforeningen er kritiske overfor, at modellen ikke er mere automatiseret, så der kan ske et endeligt opgør med den forskelligartede praksis for tildeling og de unødvendige dokumentationsbyrder for borgerne. Herudover fremføres en række konkrete bemærkninger, som gennemgås nedenfor.

Esbjerg Kommune vurderer, at der med lovforslaget ikke vil ske en forenkling af reglerne, ligesom borgernes retssikkerhed ikke øges, og der vil ikke ske en administrativ lettelse for hverken borgere eller kommuner. Desuden fremføres nogle konkrete bemærkninger, som gennemgås nedenfor.

Institut for Menneskerettigheder støtter ambitionen om at forenkle administrationen af reglerne for at gøre det lettere for borgerne at få adgang til ydelsen og reducere dokumentationskrav samt sagsbehandlingstider og -fejl. Det vurderes imidlertid, at lovforslaget i sin nuværende form vil kunne føre til en markant underkompensation og øgede dokumentationskrav for visse borgere. Herudover fremføres en række bekymringer og anbefalinger, som gennemgås nedenfor.

KL vurderer, at forslaget vil medføre en lettelse af de administrative byrder set i forhold til det aktuelle regelsæt. Imidlertid vil der fortsat være dele af sagsbehandlingen, der vil medføre administrative byrder, herunder særligt personkredsvurderingen. Desuden fremføres nogle konkrete bemærkninger, som gennemgås nedenfor.

LEV opfordrer til, at lovforslaget trækkes tilbage. Det er meget problematisk, at det politiske ønske om at imødegå kommunal overadministration og mistænkeliggørelse af familierne og voksne med handicap på ingen måde realiseres. Tværtimod vil lovforslaget samlet set føre til en forværring af situationen. Desuden vil endnu flere opleve ikke at få dækket merudgifter, der hidtil har været støtte til. LEV bakker op om høringssvaret fra Danske Handicaporganisationer og fremfører herudover nogle konkrete bemærkninger, som er særligt relevante i forhold til LEVs målgruppe. Disse bemærkninger gennemgås nedenfor.

Lolland Kommune ser positivt på den nye model for merudgifter, hvor der er fokus på mindre bureaukrati og mere forudsigelighed, som letter sagsbehandlingen for kommunerne og giver mere forudsigelighed for borgerne. Desuden fremføres nogle konkrete bemærkninger, som gennemgås nedenfor.

Muskelsvindfonden finder, at lovforslaget desværre er meget langt fra den forenkling, foreningen har håbet på og arbejdet for. Det anbefales derfor, at lovforslaget ikke gennemføres i sin nuværende form. Desuden fremføres nogle konkrete bemærkninger, som gennemgås nedenfor.

Sammenslutningen af Unge med Handicap bifalder ønsket om at skabe mere enkel og gennemsigtig hjælp til at bære den økonomiske byrde, der kan være forbundet med et handicap, en diagnose eller sygdom. Lovforslaget imødekommer dog ikke for alvor problemer med personkredsen, og det formår heller ikke entydigt at formindske administration bredt set for mennesker, som kan være omfattet af merudgiftsydelsen. Ændringen er derfor langt fra sikret at være positiv for mennesker med handicap. Herudover fremføres nogle konkrete bemærkninger, som gennemgås nedenfor.

Social- og Boligministeriet bemærker, at lovforslaget har til formål at gennemføre en forenkling af merudgiftsydelsens udmålingssystem i overensstemmelse med indholdet i aftale om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) indgået den 21. januar 2025 mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre. Det fremgår af denne aftale, at partierne er enige om, at ydelsen skal være mere enkel og gennemsigtig og skabe større forudsigelighed om hjælpen for borgerne, så dialogen mellem borger og kommune forbedres, samt reducere kommunernes udgifter til administration markant.

2.2. Ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse
Danske Handicaporganisationer er positive overfor, at merudgiftsydelsen ændres til at hedde Kompensationsydelse, da det giver et mere retvisende billede.

Sammenslutningen af Unge med Handicap ønsker at rose ændringen af navnet fra merudgiftsydelse til kompensationsydelse. Ingen mennesker med handicap skal have en følelse af at være en udgift, men de skal derimod retmæssigt kompenseres.

Social- og Boligministeriet bemærker, at formålet med den med lovforslagets § 1, nr. 1-3, og § 2, nr. 1-3, foreslåede ændring af betegnelsen merudgiftsydelse til kompensationsydelse i serviceloven og barnets lov og ændringen af begrebet merudgifter til kompensationsberettigende udgifter i de nævnte love er at gøre betegnelsen for ydelsen og de omhandlede udgifter mere retvisende og tydeliggøre hovedformålet med hjælpen, som er at kompensere for de handicapbetingede udgifter, som borgere med funktionsnedsættelse har sammenlignet med andre borgere på samme alder og i samme livssituation frem for, at hovedvægten i ydelsens betegnelse og begrebsbrugen ligger på spørgsmålet om, hvorvidt en given udgift kan anses som en merudgift eller ej. Der henvises herved til afsnit 1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

2.3. Målgruppe

Danske Handicaporganisationer finder det ærgerligt, at det ikke er lykkedes at finde en automatiseret model for målgruppeinddeling, og at der alene er tiltag for at forenkle udmålingssystemet. Herved vil der fortsat blive anvendt en del sagsbehandlingsressourcer på personkredsvurderingen.

Esbjerg Kommune vurderer, at der med lovforslaget ikke sker en forenkling i forhold til afklaring af, om borgeren er omfattet af målgruppen for kompensationsydelsen, herunder særligt borgere, som er omfattet på grund af medicin.

LEV opfordrer til, at der etableres en mere automatiseret model for merudgifter, så kompensationen ikke kommer til at afhænge af, hvorvidt borgeren har forudsætninger for, eller bistand til, at ansøge og/eller påklage afgørelser om merudgifter.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det under arbejdet med omlægning af merudgiftsydelsen har været forsøgt at opstille en mere automatiseret model for målgruppeinddeling. Dette har imidlertid vist sig umuligt, uden at det ville medføre en betydelig forskydning eller udvidelse i forhold til den nuværende målgruppe, hvilket ikke findes hensigtsmæssigt.

Danske Handicaporganisationer anfører, at der med lovforslaget ikke vil blive rettet op på et betydeligt praksisskred, som har fundet sted hen over mange år, hvor flere målgrupper er røget ud. Målgruppen bør derfor præciseres.

Dansk Cøliaki Forening og Danske Handicaporganisationer mener, at borgere med cøliaki skal præciseres som målgruppe for kompensationsydelsen i lighed med retstilstanden før Ankestyrelsens principmeddelelse 67-16, så borgere med cøliaki igen får ret til at få dækket merudgifter til deres kost.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at årsagerne til faldet i modtagere af merudgiftsydelsen undersøges, og at det på dette grundlag overvejes, om der er grundlag for at ændre eller præcisere personkredsen for ydelsen med henblik på at sikre, at mennesker med handicap bliver tilstrækkeligt kompenseret for merudgifter, som er en følge af deres funktionsnedsættelse.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det er intentionen bag aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025, at ydelsens målgruppe fastholdes uændret. Som følge heraf foreslås med lovforslaget ikke ændringer i målgruppen.

Desuden bemærkes i forhold til det i høringssvarene omtalte fald i antallet af modtagere af ydelsen, at der ikke er gennemført lovændringer med det formål at indsnævre målgruppen. Ministeriet er i øvrigt ikke bekendt med årsagen til faldet, men der er dermed heller ikke holdepunkter for at antage, at faldet skyldes uretmæssige frakendelser eller afslag.

Der vurderes i lyset af ovenstående ikke behov for at præcisere målgruppen for ydelsen. På den baggrund er der ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

I forlængelse heraf bemærkes, at det fremgår af aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen af 21. januar 2025, at aftaltpartierne er enige om at gøre status på omlægningen to og fire år efter lovændringens ikrafttrædelse den 1. juli 2025, herunder i forhold til antal modtagere.

2.4. Indførelse af et ensartet og forenklet udmålingssystem for kompensationsydelse til børn, unge og voksne

2.4.1. Minimumsbeløbet

Danske Handicaporganisationer finder det meget problematisk, at en intention om at forenkle sagsbehandlingen medvirker til at skubbe personer ud af personkredsen og mener derfor, at minimumsbeløbet skal sættes ned til 300 kr. pr. måned. Dette vil reducere den fortsatte kamp om at ligge over eller under minimumsbeløbet markant. Det vil samtidig sikre, at et handicap i sig selv ikke udløser en ydelse og bidrage til, at nuværende målgrupper ikke ryger ud af personkredsen. Dansk Cøliaki Forening og LEV giver udtryk for samme synspunkt.

Diabetesforeningen advarer om, at ensretningen af minimumsbeløbet, hvor børneminimumsbeløbet hæves til 555 kr. pr. måned, vil få store konsekvenser for en række familier, der har børn med diabetes, som nu risikerer at miste merudgiftsydelsen. Der opfordres derfor til, at minimumsbeløbet for børnefamilier sænkes.

Muskelsvindfonden finder, at en reel forenkling af ordningen vil omfatte en fjernelse af minimumsbeløbet, hvorfor dette anbefales.

Sammenslutningen af Unge med Handicap udtrykker dyb bekymring over, at ensretningen mellem børne- og voksenområdet med stor sandsynlighed vil risikere at ekskludere børnefamilier fra ordningen, da minimumsgrænsen hæves fra 460 kr. til 555 kr.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det med lovforslagets § 1, nr. 4, og § 2, nr. 4, foreslåede minimumsbeløb på 6.660 kr. pr. år svarende til 555 kr. pr. måned er aftalt i aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025. Det bemærkes desuden, at det foreslåede minimumsbeløb udgør en ensretning af de nugældende minimumsbeløb på børne- og voksenområdet. Ensretningen vil betyde, at børneminimumsbeløbet hæves, mens voksenminimumsbeløbet sænkes. Herved vil flere voksne end i dag kunne modtage kompensationsydelsen, hvis de i øvrigt er omfattet af personkredsen, mens færre børn vil kunne modtage ydelsen.

Desuden bemærkes, at det foreslåede udmålingssystem er udarbejdet ud fra den forudsætning, at de samlede udbetalinger til ydelsen på tværs af børne- og voksenområdet skal være uændrede, det vil sige udgiftsneutral. Hvis minimumsbeløbet sænkes eller helt fjernes, må der forventes en markant tilgang af nye borgere i ordningen. Under hensyn til forudsætningen om udgiftsneutralitet vil dette indebære, at målgruppen for ordningen vil skulle indsnævres på anden vis, hvilket vil betyde, at en del af de borgere, som i dag modtager ydelsen, vil blive afskåret herfra.

Danske Handicaporganisationer problematiserer, at i familier med flere børn med funktionsnedsættelse skal hvert barn vurderes for sig i forhold til, om minimumsbeløbet er opfyldt, hvilket kan føre til mindre compensation end i dag, hvor minimumsbeløbet skal være opfyldt for børnene tilsammen.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det er intentionen bag aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025, at ydelsens målgruppe fastholdes uændret. Henset hertil vil det også uændret gælde, at i familier med flere børn, som i øvrigt opfylder målgruppekri-

terierne, vil det være afgørende for retten til hjælp, at børnene tilsammen opfylder minimumsbeløbet. Hvis børnene hver for sig skal opfylde minimumsbeløbet, vil det kunne føre til, at nogle familier afskæres fra hjælp sammenlignet med i dag. Det findes derfor hensigtsmæssigt at tydeliggøre i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 4, at i familier, hvor flere børn i øvrigt opfylder betingelserne, vil kompensationsydelsen kunne ydes, hvis der til børnene tilsammen foreligger sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter på mindst 6.660 kr. pr. år svarende til 555 kr. pr. måned. På den baggrund er der foretaget ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Ankestyrelsen anbefaler en præcisering i bemærkningerne til de enkelte bestemmelser af, hvordan det skal konstateres, om de sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter overstiger minimumsbeløbet herunder, hvorledes dette adskiller sig fra de nuværende regler.

Børne- og Kulturcheforeningen finder det afgørende for en reel effektivisering, at kriterierne for, hvad der anses som kompensationsberettigende sandsynliggjorte udgifter, fastholdes på det overordnede niveau beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget, også når der gives afslag på ansøgning.

Dansk Socialrådgiverforening bemærker, at den ønskede administrative lettelse især vil berøre en gruppe borgere, der har nogle få omkostningstunge merudgifter, som det er nemt at sandsynliggøre/dokumentere. Men for borgere med en lang række mindre udgifter, vil der fortsat være en tung sagsbehandling til selve udmålingen.

Diabetesforeningen er bekymrede for, hvilke krav kommunerne i praksis kommer til at stille med hensyn til at sandsynliggøre om borgerens kompensationsberettigende udgifter overstiger minimumsbeløbet, og man forudser, at praksis ikke kommer til at adskille sig væsentlig fra den yderligere sandsynliggørelse, der allerede foretages mange steder i dag, og derved vil de nye regler hverken frigøre administrative ressourcer i kommunerne eller lette sagsbehandlingen for borgerne.

Esbjerg Kommune er af den opfattelse, at der fortsat er behov for en detaljeret sandsynliggørelse og beregning af udgifter op til minimumsbeløbet for at kunne vurdere, om udgifterne overstiger minimumsbeløbet.

Lolland Kommune forventer, at der formentlig vil være nogle sager, hvor der vil være en forenkling i at vurdere udgifterne med det nye minimumsbeløb. Der vil dog være et flertal af sager, som fortsat vil kræve den samme tyngde sagsbehandling som i dag, idet der typisk vil være flere udgiftstyper der skal vurderes.

Sammenslutningen af Unge med Handicap forventer ikke, at ændringen eller ensretningen af minimumsgrænsen entydigt kan få substantielle eller signifikante effekter på hverken sagsbehandlingstid eller administrationsbyrder. Dette er en betydelig bekymring.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, og § 2, nr. 4, fremgår, at med sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter menes, at der skal udarbejdes et overslag, men derimod ikke en detaljeret beregning, over omfanget af de behov, som borgeren efter al sandsynlighed vil få, og hvad det vil medføre af kompensationsberettigende udgifter. Endvidere fremgår, at kommunalbestyrelsen ved udarbejdelsen af overslaget vil skulle begrænse sagsbehandlingen til en konstatering af, om borgerens sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter overstiger minimumsbeløbet, og derefter vil kommunalbestyrelsen skulle yde kompensationsydelsen. Der vil dermed ikke skulle ske en sandsynliggørelse af den enkelte kompensationsberettigende udgiftspost og dennes størrelse, idet det vil være tilstrækkeligt med en konstatering af, at de sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter samlet set overstiger minimumsbeløbet.

Det er ministeriets opfattelse, at det herved fremgår tilstrækkeligt klart, at der ikke skal ske en detaljeret sandsynliggørelse af alle udgiftsposter og deres størrelse, men at sagsbehandlingen skal ophøre, når det er konstateret, at de samlede sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter mindst svarer til minimumsbeløbet. På den baggrund er der ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Ankestyrelsen anbefaler, at bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 4, ensrettes med ordlyden af punkt 120 i delvejledning 6 af 6 til barnets lov om hjælp og støtte til børn og unge med funktionsnedsættelse og deres familier, hvoraf det fremgår, at der kan ydes hjælp til forældres og eventuelt andre pårørendes merudgifter som følge af nødvendig deltagelse i kurser, som går ud på at sætte de pågældende i stand til at have barnet eller den unge hjemme, passe og pleje, opdrage og kommunikere med barnet eller den unge.

Social- og Boligministeriet bemærker, at ministeriet er enig i behovet for ensretning. På den baggrund er der foretaget en ændring i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 4, på dette punkt.

2.4.2. Kompensationsydelse i form af et fast månedligt standardbeløb (gruppe I)

Danske Handicaporganisationer anfører, at de som led i ønsket om en mere enkel og automatiseret model har været indforstået med en vis under- og overkompensation af modtagerne. Dog findes spændet for modtagere af standardbeløbet for stort. **Muskelsvindfonden** giver udtryk for samme synspunkt.

Institut for Menneskerettigheder er bekymret for, om lovforslaget vil føre til øget underkompensation, og at denne underkompensation for flere mennesker og deres familier kan blive markant. Det kan resultere i, at kompensationsydelsen for disse personer ikke vil opfylde sin funktion i forhold til at kompensere dem for de merudgifter, de har som følge af deres handicap, og dermed give dem lige muligheder for at deltage i samfundslivet. Det anbefales derfor, at lovforslagets konsekvenser med hensyn til underkompensation belyses nærmere, og at der på dette grundlag foretages relevante tilpasninger med henblik på at undgå, at borgere oplever markant underkompensation.

Sammenslutningen af Unge med Handicap udtrykker markant bekymring for den underkompensation, som vil forekomme for mennesker med handicap, som har udgifter mellem 1.105 kr. og 2000 kr. Mange unge med handicap har mange ekstraudgifter til livet, mens deres indkomster ofte er begrænsede. At have i en betydelig underkompensation kan derfor have uoverskuelige udsigter for mange og bringe stress, mistrivsel og unødigt afhængighed af sin omgangskreds. Det bør derfor på sigt håndteres, så det ikke kan risikeres, at nogen havner med store månedlige ekstraudgifter uden passende kompensation.

Social- og Boligministeriet bemærker, at der med det i lovforslagets § 1, nr. 4, og § 2, nr. 4, foreslåede udmålingssystem vil forekomme såvel øget over- som øget underkompensation for borgere, der modtager standardbeløbet på 1.105 kr. om måneden. Dette er i overensstemmelse med, hvad der er aftalt i aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025.

Det bemærkes endvidere, at det nugældende udmålingssystem på voksenområdet også rummer såvel en vis over- som en vis underkompensation. Men selv om det foreslåede udmålingssystem medfører en større beløbsmæssig over- og underkompensation end det nugældende system, vurderes det, at dette modsvares af den administrative lettelse ved, at sandsynliggørelsen af kompensationsberettigende udgifter ikke vil skulle være så detaljeret som i dag. På den baggrund er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt, hvilket også vil falde uden for aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025.

2.4.3. Kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter samt et standardbeløb på 500 kr. om måneden (gruppe II)

Danske Handicaporganisationer mener, at modellen for kompensationsberettigende udgifter over 2000 kr. pr. måned kunne have været fin, hvis det var muligt samtidig at søge standardbeløbet på 1.105 kr. om måneden. Standardbeløbet på 500 kr. om måneden, som kommer til udbetaling sammen med de faktiske kompensationsberettigende udgifter, vil således ikke kompensere alle tilstrækkeligt.

Institut for Menneskerettigheder er bekymret for, om lovforslaget vil føre til øget underkompensation, og at denne underkompensation for flere mennesker og deres familier kan blive markant. Det kan resultere i, at kompensationsydelsen for disse personer ikke vil opfylde sin funktion i forhold til at kompensere dem for de merudgifter, de har som følge af deres handicap, og dermed give dem lige muligheder for at deltage i samfundslivet. Det anbefales derfor, at lovforslagets konsekvenser med hensyn til underkompensation belyses nærmere, og at der på dette grundlag foretages relevante tilpasninger med henblik på at undgå, at borgere oplever markant underkompensation.

Lolland Kommune er positive over for det foreslåede standardbeløb på 500 kr. om måneden til dækning af udgifter, der ligger ud over, hvad der kan dækkes efter positivlisten.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det fremgår af aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025 og af afsnit 2.2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger, at hensynet bag den foreslåede regel om kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter samt et standardbeløb på 500 kr. om måneden er at undgå markant underkompensation inden for en række nærmere angivne udgiftstyper, som vurderes at have væsentlig betydning og være afledt af borgernes funktionsnedsættelse. De nærmere angivne udgiftstyper vil desuden kunne lægges sammen, dog med undtagelse af kategorien "øvrige markante kompensationsberettigende udgifter", således at det er de samlede særligt høje dokumentationsberettigende udgifter, der skal være på over 24.000 kr. om året svarende til 2.000 kr. om måneden som forudsætning for at modtage kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter. Det er ministeriets vurdering, at der ikke vil ske underkompensation af de borgere, som vil modtage denne form for hjælp.

I forlængelse heraf bemærkes, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, og § 2, nr. 4, at det foreslåede standardbeløb på 500 kr. (2025-niveau) pr. måned, som vil skulle udbetales sammen med de faktiske kompensationsberettigende udgifter, vil skulle dække borgerens mindre kompensationsberettigende udgifter ud over de kompensationsberettigende udgifter, som borgeren kan dokumentere, herunder udgifter som falder uden for listen over kompensationsberettigende udgifter. Det vil således ikke være en forudsætning for udbetaling af dette standardbeløb, at borgeren kan sandsynliggøre eller dokumentere yderligere kompensationsberettigende udgifter.

Borgerne er herved sikret compensation dels for de kompensationsberettigende udgifter, som indgår i den nærmere afgrænsning af udgifter, hvor der kræves dokumentation, samt dels et beløb til compensation for yderligere udgifter herudover. Til sammenligning skal alle borgerens merudgifter efter den nugældende regel på voksenområdet om særligt høje merudgifter være dokumenterede som forudsætning for, at de kan indgå i udmålingen af hjælp.

På baggrund af ovenstående er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Børne- og Kulturchefforeningen bemærker, at ændringerne er mindre i forhold til nuværende lov og praksis, og at potentialet for effektivisering er mindre.

Dette findes rimeligt ud fra begrundelsen i lovbemærkningerne om, at det økonomiske behov for konkret kompensation er større, for den borgergruppe der har de største kompenserende udgifter.

Institut for Menneskerettigheder vurderer, at lovforslaget – stik mod dets intention – vil føre til øgede dokumentationskrav i en række situationer. Det anbefales derfor, at lovforslagets konsekvenser med hensyn til dokumentationskrav belyses nærmere, og at der på dette grundlag foretages relevante tilpasninger med henblik på at sikre, at dokumentationskrav reduceres i videst muligt omfang.

Muskelsvindfonden finder, at en uheldig virkning af lovforslaget er, at mange flere skal dokumentere de ekstraudgifter, der i dag blot skal sandsynliggøres. Dokumentation kræver betydeligt mere administration af den enkelte borger/familie. Muskelsvindfonden frygter, at de omfattende dokumentationskrav har en kraftig social slagside, fordi knapt så socialt stærke familier simpelthen opgiver.

Social- og Boligministeriet bemærker, at de dokumentationskrav, som stilles med de i lovforslagets § 1, nr. 4, og § 2, nr. 4, foreslåede bestemmelser, og som er aftalt i aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025, svarer til det nugældende dokumentationskrav på voksenområdet for dækning af særligt høje merudgifter. Dokumentationskravet vil kunne opfyldes ved fremvisning af udgiftsbilag eller anden relevant dokumentation på samme måde som i dag. Endvidere bemærkes, at det findes at udgøre en lettelse for borgerne, at der fremadrettet skabes klarhed over, hvilke typer af kompensationsberettigende udgifter der skal kunne dokumenteres som forudsætning for at modtage kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter. På den baggrund er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Esbjerg Kommune finder, at der med lovforslaget ikke skabes klarhed over, hvilken dokumentation, der reelt kan anvendes som "anden relevant dokumentation". Der spørges, om der heri ligger, at kommunalbestyrelsen kan afvise fremsendt dokumentation, hvis det ikke vurderes at være relevant dokumentation.

Social- og Boligministeriet bemærker, at kravet om dokumentation i form af anden relevant dokumentation vil skulle administreres på samme måde, som tilfældet er i dag, når kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om dækning af særligt høje merudgifter på voksenområdet. Her vil fremlagt dokumentation kunne afvises, såfremt den ikke findes relevant. Beskrivelsen heraf vil blive uddybet i den kommende vejledning. På denne baggrund er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Ankestyrelsen anbefaler, at det i afsnit 2.2.2 i de almindelige bemærkninger uddybes, hvilke merudgiftstyper der vurderes at have væsentlig betydning og være afledt af borgerens funktionsnedsættelse.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det ifølge aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025 fremgår, at kategorier for, hvilke merudgiftstyper der vil kunne anses som særligt høje merudgifter, vil afhænge af fastlæggelsen af positivlisten omtalt i afsnit 2.4.4 nedenfor, og det vil dermed ikke være muligt at indføre eksempler herpå i afsnit 2.2.2 i de almindelige bemærkninger til lovforslaget. På den baggrund er der ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

2.4.4. Positivlisten

Ankestyrelsen gør opmærksom på, at en snævert afgrænset og udtømmende opremsning af typer af kompensationsberettigende udgifter på positivlisten kan fremstå som i strid med kompensationsprincippet og formålsbestemmelsen i serviceloven og barnets lov – uanset det foreslåede standardbeløb på 500 kr.

Børne- og Kulturchefforeningen anerkender de positive intentioner, der ligger til grund for positivlisten. Dog udtrykkes skepsis overfor, om brugen af positivliste vil medføre en væsentlig administrativ reduktion.

Dansk Socialrådgiverforening bemærker, at det i praksis kan blive vanskeligt at sammensætte en positivliste, der er dækkende.

Danske Handicaporganisationer anfører, at det er afgørende, at så mange typer udgifter medtages som muligt på positivlisten for at mindske risikoen for underkompensation af både større og mindre udgifter. Des færre typer udgifter, der tages med på positivlisten, des større risiko er der for, at borgere kommer i klemme mellem at skulle vælge mellem standardbeløbet eller dokumenterede kompensationsberettigende udgifter. Dette afbødes ikke af kattelemmen på udgifter over 1250 kr. pr. måned for atypiske udgifter.

Esbjerg Kommune finder, at positivlisten skal være snævert afgrænset, hvis den skal bidrage til en administrativ lettelse i kommunerne, ligesom der bør være standardbeløb på de omfattede udgiftstyper.

Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at ministeriet sikrer bred og grundig inddragelse af relevante handicaporganisationer og andre interessenter i forbindelse med udarbejdelsen og den løbende opdatering af positivlisten, og at positivlisten bliver bredt dækkende for de mest udbredte merudgifter samt udgifter af sjældnere eller enkeltstående karakter med videre.

KL finder det vigtigt for kommunerne og for at sikre en så enkel sagsbehandling som muligt, at positivlisten reelt bliver snævert afgrænset, kort og ikke indeholder alt for brede udgiftskategorier. I modsat fald vil sagsbehandlingen i kommunerne fortsat være tidskrævende og vanskelig, og det vil være uklart for borgere og familier, hvad de kan forvente at få dækket.

Lolland Kommune ser positivlisten som en hjælp i forhold til de nuværende ansøgninger om mange forskellige udgifter. Der vil dog fortsat være en tyngde i sagsbehandlingen svarende til i dag.

Muskelsvindfonden anbefaler helt at opgive tankerne om at nægte at kompensere mennesker med handicap via argumenter om at deres ekstra udgifter ikke står på en positivliste. I stedet anbefales det at lave en række standardberegninger, så både borgere og kommuner altid ved, hvad en given udgift skal sættes i forhold til. Muskelsvindfonden er opmærksom på, at der er indsat en "kattelem". Men en grænse på 1.250 kr. pr. merudgift pr. måned efterlader et kæmpe hul for ekstra udgifter, der ikke bliver kompenseret.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det fremgår af aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025 og af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 2, nr. 5, at positivlisten vil blive udformet som en snævert afgrænset og udtømmende opremsning af typer af kompensationsberettigende udgifter, som erfaringsmæssigt medfører særligt høje kompensationsberettigende udgifter og forekommer hyppigt i dag, og hvor der typisk vil opstå markant underkompensation, hvis det ikke gøres muligt at yde hjælp svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter. På listen vil endvidere blive medtaget en "kattelem", som skal dække øvrige markante udgifter på gennemsnitligt 1.250 kr. pr. måned. Denne "kattelem", som kan omfatte flere kompensationsberettigende udgifter hos den enkelte borger, som hver især gennemsnitligt er på 1.250 kr. om måneden, har til formål at sikre mod underkompensation for markante atypiske udgifter.

Desuden bemærkes, at det følger af aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025, at den endelige positivliste udformes med inddragelse af parterne på området og partierne bag aftalen, hvorefter partierne skal nå til enighed om den endelige liste. Herved er

parterne på området inden for de i lovforslaget opstillede rammer sikret en mulighed for at komme med input til listen baseret på deres erfaringer i forhold til, hvilke typer af udgifter der er særligt høje.

I forhold til positivlistens overensstemmelse med kompensationsprincippet og formålsbestemmelserne i serviceloven og barnets lov bemærkes, at kompensationsprincippet og de to loves formålsbestemmelser ikke afskærer fra at foretage ændringer i rammer og betingelser for at modtage indsatser efter de to love. Kompensationsprincippet og lovenes formålsbestemmelser angiver således den overordnede ramme for udformningen af dansk handicappolitik og formålet med de kompenserende indsatser, hvorimod de konkrete betingelser og visitationskriterier fastsættes i de specifikke lovbestemmelser, der regulerer den enkelte indsats.

På baggrund af ovenstående er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Dansk Socialrådgiverforening finder, at der er behov for en afklaring af, om der er tale om enkeltstående udgifter i 'kattelemmen' eller om en løbende kompensationsberettigende ydelse eller begge dele.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 2, nr. 5, at "kattelemmen" vil omfatte "øvrige markante kompensationsberettigende udgifter, hvor den enkelte kompensationsberettigende udgift gennemsnitligt overstiger 1.250 kr. om måneden". Såvel løbende som enkeltstående udgifter vil kunne medtages, men forskellige typer af udgifter vil ikke kunne lægges sammen. Ministeriet finder det hensigtsmæssigt at tydeliggøre dette i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 2, nr. 5, og der er derfor foretaget ændringer i lovforslaget på dette punkt.

2.4.5. Borgerens/familiens valg mellem afgørelse om hjælp i form af standardbeløbet (gruppe I) eller kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter (gruppe II)

Børne- og Kulturchefforeningen bemærker, at hvis hensigten med bestemmelsen er, at der ikke samtidig kan ansøges ud fra begge bestemmelser, men skal vælges en af dem, opfordres til, at dette fremgår mere entydigt og eksplicit af selve lovteksten, henset til at det vil være en usædvanlig bestemmelse i lovgivningen.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det fremgår direkte af ordlyden i lovforslagets § 1, nr. 4, og § 2, nr. 4, at borgeren/familien vælger, om kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse efter bestemmelsen om kompensationsydelse i form af et standardbeløb på 1.105 kr. om måneden eller efter bestemmelsen om kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter samt et standardbeløb på 500 kr. om måneden. Det fremgår således direkte af lovteksten, at borgeren/familien skal vælge mellem at få truffet afgørelse efter den ene eller den anden bestemmelse, hvorved der ud fra en modsætningsslutning ikke kan vælges, at der skal træffes afgørelse ud fra begge bestemmelser. På denne baggrund er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Dansk Socialrådgiverforening ønsker afklaring af, hvordan vejledningsforpligtelsen stiller sig i forhold til at vejlede om ansøgning efter den ene eller den anden bestemmelse.

Danske Handicaporganisationer mener, at der skal indføres en udvidet vejledningsforpligtelse i forhold til valget mellem at søge standardbeløbet eller søge om at få dækket dokumenterede kompensationsberettigende udgifter. De nye regler – og ikke mindst konsekvenserne af valget mellem den ene eller anden type kompensation – er kompliceret at forstå. Det er derfor vigtigt, at borgeren vejledes korrekt, så det er muligt at tage et valg på et oplyst grundlag.

Esbjerg Kommune og Lolland Kommune undrer sig over den foreslåede ændring i lyset af den generelt gældende vejledningspligt og pligten til at foretage en helhedsvurdering.

Institut for Menneskerettigheder er bekymret for, at nogle borgere vil vælge at blive på den lavere, faste ydelse, selvom de har merudgifter på over 2.000 kroner pr. måned. Det anbefales derfor, at det tydeliggøres, at kommunen har pligt til at vejlede borgere om deres mulighed for at søge om fuld dækning af deres merudgifter, når kommunen vurderer, at det ikke kan udelukkes, at borgeren har merudgifter for over 2.000 kroner pr. måned, samt desuden pligt til at yde bistand med ansøgningen, hvis borgeren har behov herfor.

LEV vurderer, at den foreslåede model, hvor borgerne selv – og inden der indgives en ansøgning – skal vurdere, hvorvidt der skal ansøges efter standardordningen (under 2.000 kr. om måneden) eller efter dokumenterede udgifter over 2.000 kr. er problematisk i relation til særligt sårbare grupper med svage forudsætninger. Denne komplekse, men samtidigt meget væsentlige, vurdering vil være vanskelig for de fleste, men i ekstraordinær grad for mange mennesker med udviklingshandicap.

Social- og Boligministeriet bemærker, at den foreslåede bestemmelse om borgerens valg af, hvilken bestemmelse om kompensationsydelse der skal træffes afgørelse efter, er i overensstemmelse med aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025. Desuden bemærkes, at det af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, og § 2, nr. 4, fremgår, at kommunalbestyrelsen i overensstemmelse med den generelt gældende vejledningsforpligtelse vil skulle vejlede borgeren i forhold til borgerens valg af, hvilken af de to bestemmelser kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse efter. Vejledningen vil skulle baseres på omstændighederne i den konkrete sag, herunder borgerens egen vurdering uden nogen form for sagsbehandling i øvrigt af størrelsen på borgerens kompensationsberettigende udgifter. I forlængelse heraf bemærkes, at hvis borgerens kompensationsberettigende udgifter efterfølgende ændrer sig, f.eks. stiger til over 24.000 kr. (2025-niveau) pr. år svarende til 2.000 kr. (2025-niveau) pr. måned, vil borgeren kunne vælge, at kommunalbestyrelsen skal træffe afgørelse om kompensationsydelse efter den foreslåede bestemmelse om kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter samt et standardbeløb på 500 kr. om måneden.

Desuden fremgår det, at kommunalbestyrelsen ikke vil være forpligtet til at sagsbehandle i forhold til at afdække, hvorvidt borgeren vil kunne modtage den foreslåede kompensationsydelse efter den af de to foreslåede bestemmelser, som borgeren ikke har valgt, medmindre det ved kommunalbestyrelsens sagsbehandling efter bestemmelsen om kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter samt et standardbeløb på 500 kr. om måneden konstateres, at borgeren er i personkredsen for hjælp, men der ikke er dokumenteret tilstrækkeligt med kompensationsberettigende udgifter, hvorimod minimumsbeløbet for sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter er opfyldt. Her vil kommunalbestyrelsen skulle yde kompensationsydelsen med standardbeløbet på 1.105 kr. om måneden.

Der påhviler således i kraft af den generelle vejledningsforpligtelse kommunalbestyrelsen en pligt til at yde vejledning om valget af, hvilken af de to bestemmelser om kompensationsydelse der skal træffes afgørelse efter. Endvidere vil kommunalbestyrelsen ad egen drift uden fornyet valg fra borgerens side skulle træffe afgørelse om hjælp i form af standardbeløbet på 1.105 kr. om måneden, hvis betingelserne i øvrigt er opfyldt, selv om borgeren har valgt den anden bestemmelse og har fået afslag. Dette vurderes at være i overensstemmelse med såvel indholdet i den generelle vejledningspligt som retssikkerhedslovens § 5 om pligten til at foretage en helhedsvurdering. På denne baggrund er der ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

2.5. Revurdering

Ankestyrelsen henleder opmærksomheden på kommunens pligt til løbende opfølgning. Det anbefales, at bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser harmoniseres hermed.

Dansk Socialrådgiverforening opfordrer til, at forholdet til servicelovens og barnets lovs bestemmelser om kommunens pligt til løbende opfølgning ekspliteres.

Esbjerg Kommune og **Lolland Kommune** finder, at det i lovforslaget anførte om revurdering ikke er i overensstemmelse med reglerne om opfølgning i serviceloven og barnets lov.

Social- og Boligministeriet bemærker, at servicelovens § 148 og barnets lovs § 156 indeholder en pligt for kommunalbestyrelsen til løbende at følge op i de enkelte sager for at sikre sig, at hjælpen fortsat opfylder sit formål. Det i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, og § 2, nr. 4, anførte om, at der ligesom i dag alene vil skulle ske revurdering af en sag, hvis borgeren anmoder herom, eller hvis der i øvrigt sker ændringer i f.eks. borgerens livssituation, som kan medføre ændret hjælp, findes ikke at være i strid hermed. Disse bestemmelser rummer således en generel opfølgningspligt, mens det i lovforslaget anførte skal ses som en konkretisering heraf. På den baggrund er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Diabetesforeningen ser et behov for, at det tydeliggøres i lovgivningen, hvornår kommunerne har ret til at foretage genvurderingerne.

KL foreslår, at reglerne om genberegninger i de nugældende bekendtgørelser fastholdes, således at kommunen senest vil være forpligtet til at genberegne ydelsen, når der er gået et år siden ydelsen blev fastsat sidst, i de tilfælde, hvor en borger eller familie beder om at få ændret ydelsen. Hvis disse regler ikke videreføres vil det medføre øgede administrative byrder for kommunerne til genberegninger.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det med aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025 aftalte udmålingssystem, som foreslås udmøntet med lovforslagets § 1, nr. 4, og § 2, nr. 4, ikke er så detaljeret i forhold til udmåling af den udbetalte hjælp som det nuværende system – særligt på børneområdet, når det gælder borgere, som indplaceres på det faste ydelsestrin på 1.105 kr. om måneden. På baggrund heraf er det ministeriets opfattelse, at borgerne skal kunne få omberegnet deres ydelse, så snart der opstår ændringer i de kompensationsberettigende udgifter frem for at skulle vente, til der er gået et år fra seneste bevilling. Ministeriet finder det derfor ikke hensigtsmæssigt at fastholde de nugældende regler om, at borgeren først har ret til omberegning et år efter seneste bevilling. Genvurdering skal derfor, jf. også bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 4, og § 2, nr. 4, alene ske, hvis borgeren anmoder herom, eller hvis der i øvrigt sker ændringer i f.eks. borgerens livssituation, som kan medføre ændret hjælp. På denne baggrund er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

2.6. Kravene til kommunalbestyrelsens sagsoplysning

Ankestyrelsen anbefaler, at det omtales i lovbemærkningerne, hvad statistikdatabaser, forskningsrapporter eller lignende kan være, og at det præciseres med konkrete eksempler. Desuden bør det eksemplificeres, hvilke kilder, kommunen kan inddrage, når der – ved mangel på offentlige tilgængelige statistikker - skal fastsættes et skøn over det typiske forbrug med udgangspunkt i det generelle prisniveau i lokalområdet. Endelig bemærkes, at det bør fremgå, at officialprincippet fortsat skal iagttages.

Dansk Socialrådgiverforening efterspørger klare retningslinjer for anvendelsen af skønnet.

Esbjerg Kommune påpeger, at der fortsat vil være et stort arbejde i at finde tilgængelig statistik, og udøve skøn i de tilfælde, hvor der ikke findes tilgængelig statistik, da det fortsat vil skulle undersøges, hvad det generelle prisniveau i lokalområdet er

Social- og Boligministeriet bemærker, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 2, nr. 5, at det med hjemmel i den foreslåede ændrede bemyndigelsesbestemmelse i serviceloven og barnets lov i en bekendtgørelse vil blive fastsat, at hvis der foreligger offentligt tilgængelige statistiske oplysninger, f.eks. statistikdatabaser, forskningsrapporter eller lignende, om det typiske forbrug for en borger uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation, vil kommunalbestyrelsen skulle tage udgangspunkt heri ved udarbejdelsen af overslaget eller stillingtagen til dokumentationen. Foreligger der ikke sådanne oplysninger, vil kommunalbestyrelsen skulle foretage en skønsmæssig fastsættelse af det typiske forbrug for borgere uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation uden forudgående tilvejebringelse af faktiske oplysninger herom. Kommunalbestyrelsen vil ved udøvelsen af sit skøn bl.a. kunne lægge vægt på det generelle prisniveau i lokalområdet for en given udgift og på, hvad der sædvanligvis anses som normalforbrug i lokalområdet.

Som eksempler på statistikdatabaser, forskningsrapporter m.v. kan nævnes Forbrugsundersøgelsen, som belyser danskernes detaljerede privatforbrug, og rapporten Vand i tal fra DANVA og Energistyrelsens nøgletal for af bl.a. forbrug af el. Ministeriet finder det hensigtsmæssigt, at sådanne eksempler relateret til en bestemmelse i en bekendtgørelse fremgår af den relevante vejledning frem for af lovbemærkninger. Ministeriet vil derfor medtage eksempler i den vejledning, som vil blive udsendt ved lovforslagets vedtagelse, og på den baggrund er der ikke foretaget ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Det bemærkes i forhold til rammerne for kommunalbestyrelsens skøn, at der, jf. de ovenfor gengivne bemærkninger, alene vil skulle foretages en skønsmæssig fastsættelse af det typiske forbrug for borgere uden funktionsnedsættelse på samme alder og i samme livssituation uden forudgående tilvejebringelse af faktiske oplysninger herom i de tilfælde, hvor der ikke foreligger offentligt tilgængelige statistiske oplysninger. Kommunalbestyrelsen vil ved udøvelsen af sit skøn bl.a. kunne lægge vægt på det generelle prisniveau i lokalområdet for en given udgift og på, hvad der sædvanligvis anses som normalforbrug i lokalområdet. Der lægges således op til at foretage et administrativt skøn uden tilvejebringelse af forudgående faktiske oplysninger, og det vil dermed ikke være muligt at angive en nærmere opremsning af faktiske oplysninger, som skønnet skal baseres på. På den baggrund er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Endelig bemærkes, at officialprincippet fortsat vil skulle iagttages parallelt med de her beskrevne krav til kommunalbestyrelsens sagsoplysning. Dette gælder helt generelt, og der vurderes derfor ikke at være behov for at nævne det eksplicit i bemærkningerne til lovforslaget. På denne baggrund er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

2.7. Oversigt over vejledende gennemsnitsudgifter for gængse udgiftstyper

Dansk Socialrådgiverforening anfører, at det vil være hjælpsomt og frigive sagsbehandlerressourcer med et bruttokatalog over typiske årlige udgiftsniveauer for personer uden handicap i forskellige aldersgrupper/livssituationer.

KL bemærker, at en oversigt over vejledende gennemsnitsudgifter for gængse udgiftstyper vil skabe et standardiseret sammenligningsgrundlag, som dels vil gøre sagsbehandlingen væsentligt lettere i kommunerne, dels ensarte kompensationen for alle borgere, uanset hvilken kommune de bor i. KL anbefaler, at en sådan oversigt bliver anvendelig i sagsbehandlingen både i forhold til vurderingen af de mest gængse udgiftstyper for borgere, der søger om dækning af

sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter på minimum 555 kr./md., og i forhold til borgere, der søger om dækning af dokumenterede kompensationsberettigende udgifter over 2000 kr./md.

Lolland Kommune anbefaler, at der udarbejdes en centralliste over normalforbruget på en lang række produkter, tjenesteydelser mv. med henblik på at lette sammenligningsgrundlaget i sager om kompensationsydelse for kommunerne og ensarte sagsbehandlingen på tværs af kommunerne.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det fremgår af aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025, at der skal være en drøftelse mellem aftalepartierne og parterne i Sammen om Handicap af, om der kan udarbejdes vejledende gennemsnitsudgifter for gængse udgiftstyper. Stillingtagen til udarbejdelse heraf beror således på disse drøftelser.

2.8. Forholdet til anden lovgivning

Dansk Socialrådgiverforening anfører, at det vil være ønskeligt, hvis der kan ses på muligheden for at lette lovgivningen omkring ydelsens subsidiære karakter og dermed administrationen på dette punkt, uden at det betyder, at borger stilles dårligere.

Esbjerg Kommune og Lolland Kommune mener, at udgiftstyper, hvor der er fastsat regler om tilskud i anden lovgivning, f.eks. tilskud til medicin, ikke bør indgå som kompensationsberettigende udgifter, da borgerne herved stilles bedre end den øvrige del af befolkningen.

Social- og Boligministeriet bemærker, at der med aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025 ikke er aftalt ændringer i forhold til ydelsens subsidiære karakter, hvorfor sådanne ændringer heller ikke indgår i lovforslaget. Dette skyldes, at det er nødvendigt at videreføre denne betingelse uændret med henblik på at fastholde den nuværende personkreds som forudsat i aftale. Hvis der lempes på betingelsen om subsidiaritet, vil flere borgere komme i personkredsen, fordi flere udgiftstyper vil kunne medtages i de sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter ved stillingtagen til minimumsbeløbet, og det omvendte vil gøre sig gældende, hvis betingelsen skærpes.

På denne baggrund er der ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

KL anbefaler, at snitfladen til anden lovgivning og tolkningen af subsidiaritetsprincippet beskrives så tydeligt som muligt i en kommende vejledning.

Social- og Boligministeriet bemærker, at der ved udarbejdelsen af den kommende vejledning vil blive foretaget en gennemgang af afsnittene om ydelsens subsidiære karakter med henblik på at sikre størst mulig tydelighed i beskrivelsen heraf.

2.9. Kompensation for enkeltstående udgifter

Dansk Socialrådgiverforening anfører, at det i lovforslaget ikke er helt klart, hvor mange ansøgninger om enkeltstående merudgifter, der er i det nuværende system, og hvordan retstilstanden for dem bliver før og efter implementeringen af kompensationsydelsen.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det med aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025 og dermed med lovforslaget fortsat vil være muligt at få dækket enkeltstående merudgifter. Afhængigt af størrelsen på de samlede aktuelle enkeltstående merudgifter på årsbasis vil det være op til borgeren at vælge, om kommunalbestyrelsen skal behandle sagen efter den foreslåede bestemmelse om kompensations-

ydelse i form af et standardbeløb på 1.105 kr. om måneden eller efter bestemmelsen om kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter samt et standardbeløb på 500 kr. om måneden.

Hvis borgeren ikke modtager kompensationsydelse i forvejen, vil borgeren kunne vælge at få sagen behandlet efter enten den ene eller den anden af de to bestemmelser (gruppe I eller gruppe II). Ved valg af bestemmelsen om gruppe I skal det sandsynliggøres, at den enkeltstående merudgift overstiger minimumsbeløbet på 6.660 kr. årligt svarende til gennemsnitligt 555 kr. om måneden. Ved valg af bestemmelsen om gruppe II skal borgeren kunne dokumentere, at den enkeltstående merudgift er på over 24.000 kr. om året svarende til 2.000 kr. om måneden.

Hvis borgeren i forvejen modtager kompensationsydelse efter bestemmelsen om gruppe I, skal borgeren vælge, om den pågældende i stedet ønsker sin sag behandlet efter bestemmelsen om gruppe II grundet den enkeltstående merudgift. I givet fald vil borgeren skulle kunne dokumentere, at borgerens samlede kompensationsberettigende udgifter (inkl. den enkeltstående kompensationsberettigende udgift) overstiger 24.000 kr. pr. år svarende til gennemsnitligt 2.000 kr. pr. måned.

Ovenstående vil blive beskrevet i den vejledning, som vil blive udarbejdet. På den baggrund er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

Danske Handicaporganisationer mener ikke, at enkeltstående udgifter skal indregnes i ens samlede udgifter, men at det som i dag skal være muligt at søge om at få dækket enkeltstående udgifter separat.

LEV finder, at muligheden for at få kompensation for enkeltstående merudgifter forringes voldsomt med den foreslåede model. Dette administrative benspænd for sårbare mennesker findes helt urimeligt, og der opfordres indtrængende til, at der også fremadrettet kan ansøges om enkeltstående merudgifter efterhånden som de opstår.

Muskelsvindfonden finder, at afskaffelsen af muligheden for at få dækket enkeltstående merudgifter ved siden af en løbende bevilling er aftalens klart største fejl. Det fører dels til bunkevis af ekstra bureaukrati, og dels kommer det til at betyde, at særligt børn med handicap bliver frataget muligheden for aktiviteter.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det fremgår af aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025, at der efter lovens ikrafttræden sættes et arbejde i gang i regi af Sammen om Handicap i forhold til udvikling af udgiftsneutrale modeller for smidig overgang mellem den foreslåede bestemmelse om kompensationsydelse i form af et standardbeløb på 1.105 kr. om måneden og bestemmelsen om kompensationsydelse svarende til de faktiske kompensationsberettigende udgifter samt et standardbeløb på 500 kr. om måneden. På denne baggrund er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

2.10. Borgere over folkepensionsalderen

Danske Handicaporganisationer bemærker, at lovforslaget desværre ikke ændrer på, at merudgiftsydelsen ophører ved overgang til folkepension og foreslår derfor, at der samtidig indføres en forpligtelse til at vejlede personer, der overgår til folkepensionsalderen om mulighederne i socialpensionsloven om at søge personligt tillæg og helbredstillæg, for de der står i en svær økonomisk situation.

Muskelsvindfonden ønsker, at merudgiftsydelsen ikke skal ophøre ved overgang til folkepension.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det er intentionen bag aftale om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025, at ydelsens personkreds fastholdes uændret. Som følge heraf foreslås med lovforslaget ikke ændringer i personkredsen, hvilket indebærer, at ydelsen uændret vil ophøre ved overgang til folkepension.

Endvidere bemærkes, at kommunalbestyrelsen som led i sin generelle vejledningsforpligtelse i forbindelse med overgang til folkepension skal foretage en grundig vejledning af borgeren, hvor hans eller hendes situation samlet tages op til vurdering, både med hensyn til borgerens fremtidige økonomiske situation og behovet for praktisk og personlig hjælp, hjælpemidler m.v. Dette vil blive indføjet i den kommende vejledning.

På baggrund af ovenstående er der ikke fundet grundlag for at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

2.11. Ikrafttrædelse og overgangsordning

Ankestyrelsen anbefaler, at der tilføjes bemærkninger, som regulerer verserende klagesager. Der ses således ikke at være gjort overvejelser om betydningen for verserende klagesager, som kommunen har truffet afgørelse i før 1. juli 2025, hvor Ankestyrelsen træffer afgørelse efter 1. juli 2025.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det følger af det almindelige princip for klageinstansens prøvelse, at klageinstansen behandler klagen ud fra det retsgrundlag, som 1. instansen har behandlet sagen efter på tidspunktet, hvor 1. instansens afgørelse blev truffet. Dette indebærer, at klager over kommunalbestyrelsens afgørelser truffet før lovens ikrafttrædelse den 1. juli 2025, vil skulle afgøres på baggrund af de nugældende regler, uanset at klagen behandles efter den 1. juli 2025. Klage over kommunalbestyrelsens afgørelser truffet efter lovens ikrafttrædelse den 1. juli 2025 vil skulle behandles efter de med dette lovforslag foreslåede regler.

Henset til, at ovenstående følger af det almindelige princip for klageinstansens prøvelse, finder ministeriet ikke behov for at indføje det i lovforslagets bemærkninger. På den baggrund er der ikke fundet anledning til at foretage ændringer i lovforslaget på dette punkt.

2.12. Evaluering

Børne- og Kulturchefforeningen anbefaler en evaluering umiddelbart efter lovens ikrafttrædelse med henblik på at belyse, om lovændringen har haft det ønskede formål.

Danske Handicaporganisationer og Muskelsvindfonden kvitterer for evalueringen af lovændringen.

Diabetesforeningen anfører, at borgernes perspektiv på den nye model bør medtages i den evaluering, som skal finde sted to og fire år efter lovændringens ikrafttræden.

Institut for Menneskerettigheder støtter op om, at loven evalueres efter to og fire år, og at disse evalueringer blandt andet belyser konsekvenserne for borgerne, herunder i forhold til målgruppe, omfang af kompensation og dokumentationskrav.

Social- og Boligministeriet bemærker, at det fremgår af aftalen om en ny model for kompensationsydelsen (tidligere merudgiftsydelsen) af 21. januar 2025, at aftalepartierne er enige om at gøre status på omlægningen to og fire år efter lovændringens ikrafttrædelse den 1. juli 2025, herunder i forhold til antal modtagere og samlede udbetalinger. Ministeriet vil arbejde for, at konsekvenserne

for borgerne ved det med lovforslaget foreslåede udmålingssystem, herunder i forhold til underkompensation og dokumentationskrav, medtages i denne status.

I forhold til at gøre status lige efter lovens ikrafttræden bemærkes, at dette ikke findes hensigtsmæssigt henset til, at en status forudsætter, at loven har været anvendt en vis periode.

3. Ændringer i lovforslaget i forhold til høringsudkastet

I forhold til det udkast til lovforslag, der har været i offentlig høring, indeholder det fremsatte lovforslag følgende indholdsmæssige ændringer:

- Der er foretaget en tydeliggørelse i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, og § 2, nr. 5, af, at i "øvrige markante udgifter" kan medtages såvel løbende som enkeltstående udgifter, men at forskellige typer af udgifter ikke kan lægges sammen.
- Der er foretaget en tydeliggørelse i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 4, hvoraf det fremgår, at i familier med flere børn, der i øvrigt opfylder betingelserne, vil kompensationsydelsen kunne ydes, hvis der til børnene tilsammen foreligger sandsynliggjorte kompensationsberettigende udgifter på mindst 6.660 kr. pr. år (2025-niveau) svarende til mindst 555 kr. pr. måned.
- Der er foretaget en ændring i bemærkningerne til lovforslagets § 2, nr. 4, således at der som eksempel på kompensationsberettigende udgifter nævnes forældres og eventuelt andre pårørendes kompensationsberettigende udgifter som følge af nødvendig deltagelse i kurser, som går ud på at sætte de pågældende i stand til at have barnet eller den unge hjemme, passe og pleje, opdrage og kommunikere med barnet eller den unge.

Herudover er der foretaget ændringer af sproglig, redaktionel og lovteknisk karakter.